

Y E D İ K Ö Y Ü N Y A R G I C I

(Çocuklar için müzikli oyun)

YAZAN: Sönmez ATASOY

K İ Ő İ L E R :

SAYA BAŞI

ALICI

SATICI

YARGIÇ

SALIN KADIN

YE OĞLAN

ÇOBANOĞLU

DİKER USTA

KIRMAN BACI

ÇALGICILAR

Not: Bu oyun kesintisizdir. Çocukların ilgisi azalınca,
uygun bir bölümün sonunda ara verilir. Ara verilmesi
için çocukların onayı alınır.

(Bu oyun, bir oyuncu kolu ile oynanır... Çalgıcı takımı, gerektiğinde, oyuna oyuncu olarak da katılabilirler. Oyunun dekoru yoktur... Oyuncuların saya gezme ön oyununda çattıkları deve, gezici bir sahne niteliğindedir... Sahne değişimleri deve ile birlikte yapılan toplu hareketlerle sağlanır... Devenin heybesinin gözleri aksesuar sandığı olarak kullanılır.. Deve yapımında kullanılacak malzemeler, basit ve yalın olmalıdır... Öyle ki, bu oyunu izleyen çocuklar, gerektiğinde evlerinden derleyecekleri malzemelerle deveyi yapabilsinler... Bu ulusal oyunumuzu, oyun alanlarında, sokak aralarında, evlerinde bile yansılayabilsinler.. Devenin donatılmasında folklerden yararlanmalı, fakat folklorla sapanıp, kalınmamalıdır... Giysiler, oyuncu kolunun giyeceği tek tip içlik giysi olarak düşünülmesi, rol değişimlerinde, küçük giysi parçalarından yararlanmalıdır.. İçgiysilerin beden, biçim ve özelliklerini belirtmeyecek, cinsiyet ayrılıklarını abartmayacak şekilde düzenlenmesi yerinde olur... İçlikler, oyunculara her türlü hareketi yapabilme olanağını tanımalıdır.. Oyuncular yüz boyalarından, abartısız maskelerden yararlanırlar.. Gerek deve yapımında, gerek giysilerde kullanılan rastgele parçalar bir araya geldikleri zaman bilinçli bir uyum içinde olmalıdır. Bir palyaçonun giysilerindeki gizemli sanatsallık gibi.)

SAYA GEZME OYUNU

(Oyuncular, söyleşe, oynasa girerler.)

TÜM OYUNCULAR- Saya saya sayadan

Mal damlıyor kayadan

Dere tepe yayadan

Yedi köyü dolastık

Bu oyunu çıkarttık.

SAYA BAŞI - Oyunumuzun adı:

"Yedi Köyün Yargıcı"

Biz bu oyunu köylerimizden derledik.

Kırkbin köyümüzü, oyun gereği, yedi köy belledik.

Ve "Saya Gezme Oyunu" nu

kendimize yol gösterici bildik..

TÜM OYUNCULAR-Saya Saya Sayadan

Bal damlıyor kayadan

Töremiz var sayadan

SAYA BAŞI

- "Saya Gezme" oyunları, ilk yaz aylarında, ürünlerin daha bir bereketli olması dileğiyle, köylerimizde çıkartılan oyunlardır. Bu seyirlik oyunlar, topluca yaşamamızın ana koşulu olan: "Kıvançta, acıda birlik olma" ilkesinin, en güzel örnekleridir.

ALICI

- Heey!.. Saya başı, saya başı..

..Hani bizim deve?

SAYA BAŞI

- Hele bir verelim el ele..

Önce, deveyi çatmalı,

sonra, "Saya Gezmesi" ne çıkmalı.

(Tüm oyuncular saya gezme türkülerini söylerlerken: İki Oyuncu bir merdiveni önlü arkalı sırtlarlar. Öteki oyuncular merdivenin ortasına bir yörük beşiği koyarlar. Bu devenin hörgücü olur. Üzerine tüylü, büyük boy bir şilt battaniyesi atarlar. Deve başı, merdivenin ön ayağına takılır. Deve başının göz yerlerine cep aynaları takılır, türlü boyda çingiraklar, renkli çapıtlarla donatılır. Merdiveni taşıyan oyuncuların öndeki, Devenin başını yönetir. Devenin hörgüğüne yörük kilimleri atılır. Sağısına heybe konur. Ardına kuyruk takılır. Oyuncular gerekli giysi parçalarını giyerler.)

SAYA GEZME TÜRKÜLERİ

TÜM OYUNCULAR- Çatma çattım çatmaya

Deve yere batmaya

Bize un vermeyenler

Helvamızdan tatmaya.

SAYA BAŞI - (Devenin Heybesinin bir gözünden bir torba un çıkarılır, öbür göze koyar.)

Hey, çocuklar, çocuklar!..

Sayamız var, töremiz var,

Helva yapmaya unumuz var.

TÜM OYUNCULAR- Faşır faşır sağarlar

Gümbür gümbür yayarlar

Bize yağ vermeyenler

Helvadan tatmayalar.

(Saya Başı, heybeye bir küpçük yağ koyar.)

SAYA BAŞI - Hey, çocuklar, çocuklar!..

Töremiz var, sayamız var,

Helva yapmaya yağımız var.

TÜM OYUNCULAR- Devayı düzde görün

Sayayı bizde görün

Bize şeker vermeyen

Aç kalsın yedi öğün

SAYA BAŞI - (Heybeye bir çıkan şeker koyar.)

Hey, çocuklar, çocuklar!..

Sayamız var, töremiz var,

Helva yapmaya şekerimiz var.

(Saya gezme türküleri söylenirken deve çatılmış, bitirilmiştir.)

ALICI - Unumuz var.

SATICI - Yağımız var.

SAYA BAŞI - Şekerimiz var.

TÜM OYUNCULAR- (İzleyen çocuklara.)

Öyleyse, neden helva yapıp yemiyorduk çocuklar ?

YARGIÇ - Durun, durun.. Bir eksikliğimiz var.

SATICI - Nedir eksik olan?

YARGIÇ - Ateşimiz yok..

Unu, yağ, şekeri bir araya getirdik ya,

Ateş olmadan pişer mi helva?

TÜM OYUNCULAR- Çok doğru.

ALICI - Hani, ateş nerde?

YARGIÇ - Bizi izleyen çocukların yüreklerinde.

SAYA BAŞI - (Öne gelir, çocuklara.)

Bizim ateşimiz sizsiniz çocuklar.

Sizler olmazsanız, pişmez tatlanmaz oyun helvamız.

TÜM OYUNCULAR- Çok doğru.

YARGIÇ - Pekiyi kim karacak bu helvayı?

Başını kim bekleyecek.

Karan, karıştıran, başını bekleyen olmazsa;

kendiliğinden pişer mi helva?

TÜM OYUNCULAR- Pişmez.

YARGIÇ - Kim karacak bu helvayı?

TÜM OYUNCULAR- Biz oyuncuları

SATICI - Nasıl olacak bu iş?

TÜM OYUNCULAR- Oynayarak, eyleyerek, söyleyerek.

SAYA TÜRKÜSÜ SAYA DANSI

Saya saya sayadan
Bal damlıyor kayadan
Yedi köyü dolastık
Bu oyunu çıkarttık.

YARGIÇ'IN DEVE YOLCULUĞU

YARGIÇ

- (Bol etekli uzun kollu bir cübbe giyinmiş, öne gelir. Çocuklara.)

Bana derler, Yedi Köyün Yargıçı.

Sakın ha, adıma bakıp da, beni gerçek yargıç bellemeyin.

"Saya Gezme" oyunlarında, hep yargıç kılığında oyuna
katıldığım için, adım yargıça çıktı.

Bu gördüğünüz deve, ne denli deveyse, ben de o denli yargıçım.

Oyunumuzun gerçek yargıçları sizlersiniz.

Oyun boyunca, yargıyı sizler vereceksiniz.

Yargılarınızı bize iletirseniz, yanlışlarımızı, yanlışlarımızı,
hep birlikte düzeltiriz.

Yanlış bir tutumumuzu gördüğünüz zaman hep birlikte seslenin!

TÜM OYUNCULAR- (Çalgı eşliğinde)

A-a-a-A-a-a!... Oldu mu ya?

YARGIÇ

- .... deyin. Hep birlikte bir kez daha.

TÜM OYUNCULAR- (Çalgı eşliğinde)

A-a-a-a-a-a!... Oldu mu ya?

YARGIÇ

- Oyunumuzdaki, iyi, doğru, güzel şeyleri de,

Alkışlayın gönlünüzce..

(Cübbesini çıkarır koltuğunun altına alır.)

SAYA BAŞI

- Oyunumuza gelince...

TÜM OYUNCULAR - Zaman zaman içinde

Geçmiş zaman içinde

Yaşam su gibi akmış

Yedi köyün birinde

SAYA BAŞI - Evet, çocuklar. Yedi Köyün birinde,

Açık arttırma yerinde,

Satıcı Dayı

Devesini satılığa çıkartır.

SATICI - (Devemin yularından tutup, gezdirerek...)

Haydeeee!.. Var mı böyle bir deveyi alan?

Anası deve, babası deve,

telli duvaklı, gelin geldi bizim eve..

SAYA BAŞI - Siftah benden.. On vırtzırt..

SATICI - Var mı arttıran?

YARGIÇ - Onbeş vırtzırt!

SATICI - Onbeş vırtzırt.. Var mı arttıran!...

YARGIÇ - (Çocuklara)

Bu deve bana gerekli.

Neden mi?

Oğlum benden uzakta,

bir kentte okumakta.

Özledim çok.

Gidip görmem gerek oğlumu.

SATICI - Onbeş vırtzırt dedik. Var mı arttıran?

YARGIÇ - Yirmi vırtzırt.

SAYA BAŞI - (Çocuklara.)

Yedi köyden birinde,

vırtzırt derlermiş paraya,

Neden mi?

Çünkü, "vırt" diye gelir, "zırt" diye gidermiş para.

SATICI - (Çocuklara)

Haydi, sizlerde katilin arttırmaya.

Üst yanı vırtzırt canım.

Çekinmeyin, bol keseden arttırın.

(Doğaçlama oyun... Oyunun akış ritmi bozulmamak koşuluyla,

açık arttırma sürdürülür. Çocuklar da arttırmaya katılır.)

YARGIÇ - Oğlumu ölesiye özledim.

(Doğaçlama oyunun sonunda Satıcı son rakama söyler.. Örneğin)

SATICI - Yüzbin vırtzırt.. Satıyorum... Saaat-tım...

(Yargıç'a) Deve sende kaldı.

Sökül bakalım şimdi.

Yüzbin vırtzırtı.

TÜM OYUNCULAR- (Çalgı eşliğinde.) A-a-a-a-a-a!.. Oldu mu ya?

SATICI - Niçin olmasın?

Açık arttırmaya çıkarttık, devenin ederini bulduk.

YARGIÇ - (Çocuklara.)

Çocuklar niçin arttırmayı bu denli yükselttiniz?

Biliyorsunuz hepiniz. Söyledim az önce.

Oğlum var uzak bir kentte.

Sizler gibi öğrenim görmekte.

Oğluma gitmek için alacaktım deveyi.

Ama, şimdi gücüm yetmez almaya.

TÜM OYUNCULAR- Vah vah vah.. Oldu mu ya? (Çalgı eşliğinde.)

SATICI - Amma da uzattınız ha..

Üst yanı vırtzırt..

Senin gücün yetmezse, çocuklar sayarlar yüzbin vırtzırtı.

Yüz bin kez vırt-zırt demek nedir ki?

(Çocuklara.)

Haydi, yüz bin kez vırtzırt deyin bakalım..

Başlıyoruz..

Bir vırtzırt... İki vırt zırt... Üç vırtzırt...

Atlamaca yok. Tam yüz bin kez, vırtzırt diyeceksiniz..

YARGIÇ - Hayır izin vermem buna..

Haldin yok çocukların aklını vırtzırtla yormayal.

SATICI - Sen say öyleyse.

YARGIÇ - Ben toptan ödüyorum parayı..

Al sana yüzbin vırtzırt.

Sen say, doyasıyla..

Eksikse haber ver,

artıkça, üstü sende kalsın.

SATICI - Öyle olsun... Bir vırtzırt... İki vırtzırt... Üç vırt zırt...

YARGIÇ - Hile yapma, buçukludur o para..

SATICI - Bir, bir buçuk vırtzırt.. İki, iki buçuk vırtzırt... Üç, üç buçuk vırtzırt.. (Sayarak uzaklaşır.)

YARGIÇ - (Çocuklara.)

Üst yanı vırtzırt da olsa..

Önceden iyice düşünmeden girişmemeli hiçbir işe.

Şimdi hep birlikte kınıyalım mı, bu davranışımızı?

TÜM OYUNCULAR- (Çalgı eşliğinde) A-a-a-a-a-a!.. Oldu mu ya?

YARGIÇ - Hadi sizler de katılın bize.

TÜM OYUNCULAR- (Çalgı eşliğinde çocuklarla birlikte.) A-a-a-a-a-a-a-a!.. Oldu mu ya?

YARGIÇ - (Çocuklara.)

Kutların hepinizi.

İçtenlikle kınadınız kendi kendinizi..

Bu güzel tutumunuzu alkışlıyoruz hep birlikte..

TÜM OYUNCULAR- (Çocukları alkışlarlar...)

YARGIÇ - Ben şimdi binip deveye,

gidiyorum sevgili yavrumu görmeye..

(Yargıç deveye biner... Deve pandomim adımlarıyla olduğu yerde sayarak yürür...)

SAYA BAŞI

- Böylece, Yedi Köyün Yargıcı. Deve sırtında yola koyuldu.

Az gitti, uz gitti..

Gün boyu güneş altında, çetin bir yolculuk etti..

(Yargıç cübbesini bente gibi kulhanır.. Güneşten korunmaya çalışır.. Terini mendille siler.. Deve Yargıç'ın elinden mendili alır.. Kendi terini siler.. Yargıç, mendili sıkır.. Mendilden şakır şakır sular akar.. Yargıç şaşırır.)

- Derken gece oldu..

Gökyüzünü yıldızlar doldurdu.

(Yargıç cübbeyi tersyüz eder.. Koyu mavi bir fon üzerine sarı sarı ışılan yıldızlar görünür.. Yargıç cübbeye bürünür..)

Yargıcımız çok geçmeden,

yorgunluktan başladı devenin sırtında uyumaya.

Düşünde oğlunu görüyor. Onu öpüp oksuyor, sarı saçlarını, gün güneş kokan başını, doyasıya kokluyordu..

(Deve durur.. Havayı koklar..)

Derken, birden deve durdu...

Arkada bıraktıkları köyde, devenin bir yavrusu vardı.

Gecenin serin yeli, yavrusunun kokusunu deveye dek taşıyor, deve, yavrusunun özlemiyle yanış, tutuşuyordu.

Naylesin yavrulu deve?

Döndü gerisin geriye,

yöneldi yavrusunun olduğu köye..

(Deve olduğu yerde çark eder.. Karşı yöne doğru yürümeye başlar..)

Bütün bir gece, gün boyu geldikleri yolu, gerisin geriye yürüdü yavrulu deve.

Gün doğarken, vardılar yola çıktıkları ilk yere..

Yargıç'ımız da güzel düşlerinden silkinip, uyandı.

(Yargıç, büründüğü mavi fon üzerinde sarı yıldızlı pelerinden sıyrılır.)

YARGIÇ - Neredeyim ben?

SAYA BAŞI - Yola çıktığın yerdesin.

YARGIÇ - Nasıl olur? Gün boyu, yavrumun bulunduğu kente doğru, yol almadım mı ben?

SAYA BAŞI - Gün boyu yol aldın. Ama gece boyunca da, bindiğin deve kendi yavrusunun olduğu yere doğru yol aldı..

YARGIÇ - Bir tutarsızlık var bu işte.

SAYA BAŞI - Senin yavrun o kentte..

Devenin yavrusu bu köyde..

Sen, oğlunun özlemiyle tutusuyorsun.

Deve yavrusunun özlemiyle.

Bundan böyle,

var, yargıyı kendin ver.

(Saya başı uzaklaşır.)

YARGIÇ - (Çocuklara.)

Sizler söyleyin, ben ne yapmalıyım şimdi.

Ne tür bir ceza vereyim, bu deveye?

Oğlumun beni beklediğini bile bile

dönmüş gerisin geriye..

Şimdi elime alıp kırbaç,

dört nala, kente doğru koşturayın mı bu deveyi?.

(Çocuklardan yanıt bekler.)

Koşturmayayım mı?

Koşturma diyenler;

TUM OYUNCULAR- (Çalgı eşliğinde) A-a-a-a-a! Olur mu ya?

YARGIÇ - ..... desinler..

TUM OYUNCULAR- (Çalgı eşliğinde çocuklarla birlikte.)

A-a-a-a-a-a! Olur mu ya?

YARGIÇ - Ama, büyükleriniz size söz verip de,

sözlerini tutmazlarsa eğer,

kırılıp gücenmiyor musunuz onlara?

Gecikmelerinin nedenini bile sormaya gerek duymadan,

gönül koymuyor musunuz?

Ama, diyeceksiniz ki, "devenin yavrusu da deveyi bekler."

Doğru.

Baştan yanlış davrandım.

Sormadım devgeye,

"Senin de yavrun var mı"? diye.

Şimdi, ben bu deveyi kendi bildiğine bırakacağım.

"Bırak" diyenler, alkışlasınlar..

(Çocukların alkışından sonra.)

Haydi, güzel deve. Git gidabildiğin yere.

Sen yavruna,

Ben oğluma.

(Yargıç uzaklaşır.)

TÜM OYUNCULAR- Üçüce

Başbaşa verip,
Kardeşçe anlaşmayı öğrenmeliyiz.
Zora
Koşmamalıyız kimseyi.
Yoksa,
Yokuşa süreriz deveyi.

SATICI

- (Sayarak girer.) ..... Doksandokuzbindokuzyüzsaksen-buğuk.....
Doksandokuzbindokuzyüzdoksandokuz... Doksandokuzbindokuzyüz-
Doksandokuzbindokuzyüzdoksandokuz-buğuk.... Yüzbin vartırt...
Ne eksik, ne artık..
Ben de temelli bittim artık..
(Deveyi görür.)
Aaaa.. Bu, deve benim deve değil mi?
Heeyt.. Deve!
Böyle çengil çungul nereye?
Seni geçirmişken elime,
boyayıp satmalıyım başka birine..
(Devenin üzerindeki Bitlis battaniyesini ters çevirir...
Devenin rengi değişir.. Bu işi yaparken, şu tekerlemeyi sayar.)
Eveleme geveleme
deve kuşu kovalama
Çengi, çamber
miski amber
Ninem ninem nidelim
Deve boynun binelim
Deve boynu bir pazar
İçinde maymun gezer..
(Satıcı deveyi ortaya getirir.)

Ey deve, bey deve...

Baban gelse, tanımaz seni bu halde.

Haydeee!..

Var mı böyle bir devayı alan..

SAYA BAŞI - Beş vırtzırt...

SATICI - Beş vırtzırt... Yok mu arttıran?

ALICI - On vırtzırt...

SATICI - (Çocuklara.)

Haydi, sizlerde katılın arttırmacaya.

Üst yanı vırtzırt sanım..

Arttırın bol keseden.

(Doğaçlama oyun.. Çocuklar da arttırmaya katılırlar...

Çocuklardan birine...)

O kadar arttırma, sonra benim gibi sayarsın yüzbin vırtzırtı..

ALICI - (Deveyi yoklar, Kaşına gözüne bakar... Yuvarlak çep aynasına bakıp saçını tarar..)

SATICI - Burası berber dükkanı değil.

Deveyi gözün kestiye al, çık işin içinden.

ALICI - Yüz vırtzırt..

SATICI - (Çocuklara.)

Rengi atmadan, kokusu çıkmadan satmalı bu devayı..

Yüz vırtzırt... Satıyorum. Sat-tım!...

Deve, Alıcı Dayı'nın üzerinde kaldı...

(Deve birden Alıcı'nın üzerine çöker...)

ALICI - (Ağlamaklı.)

Üzerimde kalmadı.

Üstüme çöktü..

SATICI

- (Deveyi kuyruğundan tutar kaldırır.. Devenin sağrısı dikilir.
Boynu düşer. Başından kaldırır, sağrısı çöker.. Tahırvavalli
gibi, bir iner, bir kalkar.. Bir ara deve düzelir gibi olur..
Satıcı öne gelir Deve yine çöker... Oyuncu kolunun
inçelemine göre, oyunun akış ritmi bozulmamak koşuluyla..
Doğaçlama oyun sürer...
Sonunda)
Tamam. Deve deveye benzedi..
Sökül bakalım yüz vırtzarttı..

ALICI

- (Saymaya başlar.)
Bir vırtzart... İki vırtzart... Üç vırtzart...

SATICI

- Gözünü sevayim bozuk verme..
Bozukları dolmuşa sakla..
Toptan ver... Eksik artık,
Hakkını helal et artık.
(Gider devenin altına oturur..)

ALICI

- Off.. Sıcak ki, ne sıcak..
Güneş tepeye gelende, ortalık tutuşacak.

SATICI

- Ooooh! Devenin gölgesi su gibi serin.

ALICI

- Kalk şradan.. O deve benim..

SATICI

- Canım, deve senin,
gölgesi benim..

ALICI

- Daha, az önce yüz vırtzarta
deveyi satmadın mı bana..

SATICI

- Sattıysam, deveyi sattım.
Gölgesini satmadımya.

ALICI - (Çocuklara.)
Sizler tanüksınız.
Az önce, bu deveyi satmadı mı bana?
(Çocuklardan onay aldıktan sonra.)
Gördün mü ya..?

SATICI - (Çocuklara.)
İyi ki, sizler tanüksınız olaya..
Ben bu deveyi sattım.
Ama, gölgesini de sattım mı?
(Çocuklardan onay alır.)
Satmadım değil mi..?
Duydun mu..? Deve senin..
Ama, gölgesi benim.
Gölgesi de su gibi serin.

ALICI - (Satıcı'yı iter yerine oturmak ister.)
Nerde görülmüş bu bolluk..
Deveyi alan oturur devenin gölgesinde.

SATICI - Off.. Sıcak da, sıcak..
Sıcaktan beynim sulanacak..
(ALICI'yı iter yerine geçer.)
Devenin gölgesini veririm sana.
Ama, bir koşulla.

ALICI - Koşulun nedir?

SATICI - Kira.
At imzayı şu kontrata.
Otur devenin gölgesinde on vırtzırta..

ALICI - Şuna bak, şuna.. Kendi devemin gölgesini kiralayacak bana.
Son kez söylüyorum sana.
Yoksa, doğruca giderim yargıca.

SATICI - (Devenin gölgesine yan gelir yatar.)

Ne duruyorsun..

Git aç, bir deve davası.

Deve senin.. Gölgesi benim..

Gölgesi:

Yaz sıcaklığında ürperen deniz..

Gölgesi:

Buz üstünde sütlü ceviz..

(Yargıç girer... Kulağında az işitenlere özgü bir huni vardır.)

ALICI - Haaah! İşte yargıç..

Sayın Yargıç'ım.. Ben de şimdi koşuyordum size.

Çıllıp, yüce katınıza, açacaktım bir deve davası.

YARGIÇ - Kene davası mı?

ALICI - Hayır.. Deve efendim,

YARGIÇ - Ne dedin, ne dedin?

ALICI - Deve.. Deve efendim..

YARGIÇ - Ne..? Bana deve mi dedin..?

ALICI - Hayır.. Şurda duran hayvan var ya, hayvan efendim..

YARGIÇ - Ne dedin, ne dedin. Bana hayvan mı dedin?

ALICI - Hayır sayın efendim..

Şurda gördüğünüz uzun bacaklı, boynu eğri, kuyruklu..

YARGIÇ - Bak hala söyleniyor..

Alın bunu, içeri atın..

Gözünüzü dört açın, azılıdır.

Tutuklama gerekçesi sırtında yazılıdır..

(Yargıç, Alıcı'nın sırtına tebesirle anlamsız işaretler çizer.

Oyunculardan biri Alıcı'yı yakalayıp, sürükler..)

Yargıç, Satıcı'ya döner.)

Hey, bana bak. Bu deve kimin?

SATICI - Kiminse kimin.. Gölgesi benim..

YARGIÇ - Ne dedin ne dedin..?

SATICI - Gölgesi benim..

YARGIÇ - Sen bunun dedesi misin?

Sahibi nerde bunun?

SATICI - Canım, az önce sahibini tutukladınız ya?

YARGIÇ - Ne dedin, ne dedin?

SATICI - Sahibini tutukladınız dedim.

YARGIÇ - Nee.. Bana tuh-kaka mı dedin?

(Gider. Devenin körgücünü mahkeme kürsüsü gibi kullanır..)

Elindeki tokmağı devenin sırtına vurdukça deve ses çıkarır..)

DEVE - Tak tak da tak tak.. tak tak da tak tak. (Çalgı eşliğinde.)

YARGIÇ - Deve davası başlayacak.

SATICI - Sayın Yargıç'am.. Bu devenin sahibi içerde..

YARGIÇ - İçer mi... Ne içer..?

SATICI - Süt içer, ayran içer, limonata içer..

YARGIÇ - Salata mı içer..?

SATICI - Zakkının pekini içer... Çattık be.. Bu adam duvar gibi sağır..

YARGIÇ - Hayır.. Duvarın kulağı vardır..

SATICI - O bile sende yok..

YARGIÇ - Ne dedin.. Ne dedin..

SATICI - Birbirimizi anlamıyoruz.. Biz ikimiz..

YARGIÇ - Doğru.. İki yıl hapis..

SATICI - Bir çift sözüm var size...

- YARGIÇ - (Tokmağını vurur.)
- DEVE - (Ayaklarıyla tartımlı, uyumlu olarak çalgı eşliğinde.)
Tak tak da tak tak.. Tak tak da tak tak..
- YARGIÇ - İkiyüzbin vırtzart da para cezasına çarptırılacak.
- SATICI - Yok.. Deve..
- DEVE - Ne var.
- SATICI - Sana demedim be..
- DEVE - Başka türlü konuş öyleyse..
- SATICI - İkiyüzbin vırtzart mı.. Yok elinin körü..
- YARGIÇ - Elleme kömürümü.. Kalsin.. İstemez..
- SATICI - Sağır duymaz uydurur..
- YARGIÇ - Saati kurmazsan durur.. Kaçta durmuş.
- SATICI - Durmamış yürümüş.
- YARGIÇ - Çürümüş mü? Kim çürümüş?
- SATICI - Çürümemiş, paslanmış..
- YARGIÇ - Kime paslanmış...?
(Tokmağını vurur.)
- DEVE - Tak tak da tak tak.. tak tak da tak tak..
Yavaş vur.. Belim kırılacak..
- YARGIÇ - Doğru... Deve senin boynun neden eğri.?
- DEVE - Nerem doğru ki??
- YARGIÇ - O da doğru..
Pekiyi sen ne arıyorsun devenin altında.
- SATICI - Devenin gölgesi benim.
- YARGIÇ - Ha.. Sen deve gölgesisin..
- SATICI - Anlaşılan, bu adam aşağıdan yukarı söylenenleri anlamıyor.
Birde yukardan aşağı söylemeyi denemeli..
Tepeleme yapmak en iyisi.

(Satıcı, Yargıç'ın arkasına geçer... Başını iki elinin arasına
kılar.. Tam tepesinden yavaş sesle fısıldayarak konuşur.)

Sayın Yargıç'ım..

YARGIÇ - (İrkilir..) Ne bağıırıyorsun be adam. Karşında sağır mı var..

Anlaşıldı tamam..

Deve başkasının, gölgesi senin..

Gereği düşünüldü..

(Tokmakla Devenin hörgücüne vurur.)

DEVE - Tak tak da tak tak.. tak tak da tak tak...

Yavaş vur, hörgücüm patlayacak..

YARGIÇ - Deve ile gölgesinin ayrılmasına karar verilmiştir..

(Çocuklara yönelir..)

Çocuklar nasıl yapacağız bu işi?

Hiçbir şeyin gölgesi kendinden ayrılır mı?

Haydi gelin çıkın işin içinden..

SATICI - Gölgeyi isterim ben.. Hak yerini bulmalı..

YARGIÇ - Çocuklar siz düşünün durun...

Demek hak istiyorsun devenin gölgesinden.

SATICI - Evet.. Çünkü devenin gölgesi benim..

YARGIÇ - Al öyleyse şu kalemi.

Yaz başına geleni.

(Yargıç kocaman bir kalem uzatır.)

SATICI - Anlamadım.. Ne yazıp çizeceğim..

YARGIÇ - Devenin gölgesinin sınırlarını çizeceksin.

Dikkat et, gözünü dört aç.. Elini iyi tart.

Gölgeden aydınlığa, aydınlıktan gölgeye,

kılıpayı geçmeyecek hak..

Hadi başla devenin gölgesini çizmeye..

SATICI - (Devenin gölgesini çizmeye başlar)

YARGIÇ - Sallanma.. Çabuk bitir işini bir an önce.

Güneş tam tepeye gelince,
devenin gölgesi, sıpa gölgesi kadar kalacak..

SATICI - (İvedi çizer bitirir)
gölgesini
Tamam sayın Yargıç'ım, Devenin kusursuz çizdim.

YARGIÇ - İyi..
Otur, çizdiğin yere şimdi..

(Satıcı oturur)

İstersen yan gel yat..

Devenin gölgesi senin .

Ne güzel, serin serin...

(Süslü.. altı kırmızı mumlu.. kocaman bir kağıt uzatır.)

Al, bu da gölgenin tapusu..

SATICI -Ah, sağ olun sayın yargıcım..

YARGIÇ - (Deveye) Hadi, bakalım deve.. Sen de sahibinin olduğu yere..
(Deve yürümeye başlar..)

SATICI - O da nesi ?..
Deveyle birlikte gidiyor, devenin gölgesi..

Heey ! Durun, durun !..

(Deve, satıcıya bir tekme atar.. Satıcı çizdiği gölgenin
içine tepe takla yuvarlanır.)

YARGIÇ - Otur, oturduğun yerde.
Kendi elinle çizdin gölgenin sınırları,
aldın mülkünün tapusunu.
Başkaca derdin ne ?

SATICI - İyi ama, gölge yok orta yerde.

YARGIÇ

- Tapusu var ya elinde..

İster külah yap, başına tak, serinle..

İster susadıkça..

sık da suyunu iç, doyasıya.

(Satıcı süklüm püklüm uzaklaşır)

Dur, gitme hemen.. Belki çocuklar, daha akla yatkın

bir çözüm yolu bulmuşlardır..

Buldunuz mu çocuklar.

(Doğaçlama oyun.. Çocukların çözümlerine yanıt)

Çocuklar sizin çözümleriniz de üç aşağı beş yukarı

benimkinin aynı.

Ama genel de bir yalnazımız var.

Ben sayabildiğim kadarını sayayım,

üstünü siz tamamlayın.

Önce yavrulu deveyi, kendi bildiğine bıraktığım zaman
yaptım en belirgin yanlışı. Çünkü düşünmedim, biroaşına

bu deve ne yer, ne içer. Başıboş kaldı mı hangi

düzencilerin eline düşer.

İlkin karnını doyurmalı, sonra yavrusunun yanına

salmalıydım.

(Satıcıya..) Değiştir bakalım şu devenin rengini.. (Satıcı

gider, devenin sırtındaki Bitlis battaniyesini ters

çevirir.)

Sonra çocuklar..

O kadar önemli sorunlar varken,

değer mi, deve gölgesiyle bunca vakit yitirmek.

Sizin ekleyecekleriniz var mı bunlara..

(Doğaçlama oyun.. Sorular yanıtlar...)

Ha, deveyi satın alan adama gelince.

Neyin nesi olduğunu sorup soruşturmadan,
ucuz buldu diye, almaya kalkıştı bir malı.

(Deveye döner)

Bak, küçük bir kardeşimiz,

"Deveyi barakın istediği yere gitsin" diyor

Sen ne dersin buna.

DEVE - Hayır ben sizlerden ayrılmam.

YARGIÇ - İtilip kakılıyor.. Gerektiğinde sopa bile yiyorsun.

DEVE - Bunda benim bir suçum yok ki..

YARGIÇ - Tamam işte.. Bundan böyle,

çöllere, çayırlara senin,

otlaklara bayırlara senin..

semersiz, eversiz, organsız yularsız,

gez, dolaş.. Yan gel gölgeliklerde debelen.

DEVE - Hayır çalışmak isterim ben..

Ama, itilip kakılarak, çekip sürülerek değil.

İnsanların yanbaşıda..

Özellikle çocukların..

Onların yapamadıklarını ben yapmalıyım,

benim yapamadıklarımı onlar..

Arpayı, otu samanı, insanlar ekip biçiyorsa,

samanlığa da ben taşımalıyım sırtımda..

Ama, itilip kakılarak, çekip sürülerek değil..

Donmamak için soğukta, yem olmamak için kurda kuşa,

ahır yapıyorlarsa evlerinin yanına bana da

taşını, kumunu da ben çekmeliyim.

Hak ettiğimi yediğim için,

boynum eğriyse de,

başım dik gezmeliyim..

İşte: Böyle, Böyle... Böyle...

(Deve başı dik dolaşır.. Çalgı eşliğinde, dans eder..)

TUM OYUNCULAR - Önce

Anlaşmayı öğrenmeliyiz

Anlaşmayı.

Yoksa,

Sürer gider

Deve benim , Gölge senin

Davası.

(Tüm oyuncular deve ile birlikte dans ederler.. Deve

çalgıcılardan bir çalgı kapar, ilginç sesler

çıkartır.. Çalgıcılar devenin sırtına biner,

çingiraklarıyla deve yürüyüşü havasını çalarlar..

Bu arada alıcı, elindeki deve gölgesi biçiminde

kesilmiş bir kara bezi, devenin gölgesini çizdiği

yere serer.. Dans bitince satıcı öne doğru gelir)

SATICI - Başa derler Satıcı..

Yedi Kâyün içinde herkese, "A-a-a-a-a-a!" dedirtip,

warmaklarını şaşkınlıktan ısırtmazsam eğer,

kana da Satıcı demesinler.

(Gider, deve gölgesi gibi kesilmiş bezi alır)

Ne yapar yaparım,

bu paçavrayı

deve gölgesi diye satarım.

Söylemesi benden,

izlemesi sizden.

SATICININ DEVE GÖLGESİ SATMASI :

SATICI - (Çalgı eşliğinde)
Çıktım satış yerine
Malı pazar eyledim.
Kara çapıt bezini
Gölge diye peyledim.

Gölge seni satarım
Budalanın birine
Ben dalgama bakarım
Vurtzart girsin cebime.

(Satıcının karısı salın kadın girer.. Çocukları "Ye oğlan"
abartılı bir bebek giysisi giymiştir. Başında bebe şapkası,
ağzında kocaman bir emzik vardır. Anasının eteğini çekistirir
durur.. Göğsünde iri harflerle "Öpme Beni" yazılıdır)

SALIN KADIN -(Kocasını görür)

A-a-a-A-a-a- !..

kocacığım, ne yapıyorsun burda ?

SATICI - Görmüyor musun Deve Gölgesi satıyorum.

(Türküsunü sürdürür.. Ye oğlan, oynar)

Çıktım satış yerine
Malı pazar eyledim.
Kara çapıt bezini
Gölge diye peyledim..

(Satıcı kara bezi çocuğa gösterir.. Çocuk korkar anasının
eteğine yapışır)

YE OĞLAN - Annee.. Ben bu gölgeden korktum.. Öcü mü ne ?

SALIN KADIN - Korma oğlum YE.

YE OĞLAN - (Ağlar) Yemem...

- SATICI - Korkma aslan oğlum ye.
- YE OĞLAN - (Tepinerek ağlar) Yemem... Yemem...
- SALIN KADIN - İki de bir oğluma "Ye" deyip durma..
- SATICI - Sevgili karıcığım.. Neden bana çıkıyorsun..
Oğlumuzun adını "YE" diye sen koydun.. Oğlum senin
adın ne..
- YE OĞLAN - YE.
- SATICI - Gördün mü bak..
- SALIN KADIN - Nerden bilebilirdim böyle olacağını..
Beğazlı olsun diye koydum YE adını..
Gelin görün ki, şimdi her çağırışta,
silip süpürüyor ortalıkta yiyecek adına ne varsa..
Oysa, şunun şurasında.. Yavru ağzım daha alta aylık..
(Ye oğlan oradan oraya zıplayarak koşar)
- SALIN KADIN - (Seslenir)
Buraya gel YE.
- YE OĞLAN - (Elindeki kağıt helvasını tükabasa yiyerek yaklaşır)
Yiyorum ana.
- SALIN KADIN - Otur YE.
- YE OĞLAN - (Oturur yer)
- SALIN KADIN - Kalk YE.
- YE OĞLAN - (Kalkar yer)
- SALIN KADIN - Yat YE.
- YE OĞLAN - (Yatar yer)
- SALIN KADIN - Uyu YE.
- YE OĞLAN - (Uyur yer)

- SALIN KADIN - Uyan YE.
- YE OĞLAN - (Uyanır yer)
- SALIN KADIN - Babaya başbaş yap YE.
- YE OĞLAN - (Babasına nanik yapar yer)
- SALIN KADIN - Hadi, şimdi git, oyna YE..
- YE OĞLAN - (Oynaya oynaya giderken gene kara bezi görür. Korkar)
- SATICI - Korkma YE.
- YE OĞLAN - Ben öcü yemem...
(Gider, anasının eteğine sarılır)
Ben öcü yemeem !...
- SATICI - (Birden yüzü aydınlanır.. Çok önemli bir şey bulmuştur.
Bana bak YE.
- YE OĞLAN - (Babasına döner kağıt helvasını yer)
Sana bakıp yerim..
- SATICI - Oğlum YE.. Sen gerçekten öcü yemez misin ?
- YE OĞLAN - İlih .. yemem..
- SATICI - Üzerine, ballı börekler, tatlı çörekler versem ...?
- YE OĞLAN - İlih.. Yemem..
- SATICI - (Çoşkulu)
Sonra seni atlıkarıncalara götürsem, dönme dolaplara
bindirsem, balon alsam... ?
- YE OĞLAN - (Tepinir) Yemem de, yemeem...
- SATICI - (Sevinçle) Buldum... Buldum !..
- SALIN KADIN - Ne buldun, be adam,, ?
- SATICI - Eğer ben, bu inatçı çocuğu,

deve gölgesine imrendirirsem, özendirirsem alabildiğine..

SALIN KADIN - Eeeee ?

SATICI - O zaman, sen seyreyle Yedi Köy içindeki gümbürtüyü..

SALIN KADIN - Nasıl ?

SATICI - Bildiğin gibi değil hatun, bildiğin gibi değil...
Durma, sen de katil bana...

OYUN İÇİNDE OYUNLAR

(Saticı, devenin sırtından beşiği alır.. Devenin sırtı çöker..Düzlük olur.. Haybeden, bir kaynana zırlıtısı çıkarır... Televizyon reklamlarını andıran bir ezgi başlar.. Salın Kadın kocasının yanına geçer. Elindeki siyah bir kurdeleyi helezonlu değirmilerle çevirir.. Reklam geçişlerindeki ara kuşak gibidir. Ye Oğlan devenin hörgücünden çıkarılan beşiğe oturur.. oyun başlar.

Karıcağım biliyor musun bugün ben ne yaptım ?

Çok mu çalıştın ?

Hayır... Boş verdim çalışmaya.

Ceketimi çakırımı sattım,

bir deve gölgesi alıp,

yan geldim, yattım..

(Yatar)

Yüzünden belli kocacığım farkediliyorsun hemen

Bakışların durulmuş.

Belli ki devenin gölgesi başına vurmuş..

Biz ikimiz,

Bir de yavrumuz,

Deve gölgesinde çok mutluyuz.

Deve gölgesi ikinci yuvamız..

(Kaynana zırlıtısı ... Siyah kurdele, Değirmi çevrilir)

Kocacığım, bak, çocuğumuz ne kadar sağlıklı büyüyor..

(Ye oğlan, türlü zıpırlıklar yapar)

Neden, çünkü sabahtan akşama kadar deve gölgesinde
oynuyor.

Çocuklarınızın yarınını düşünüyorsanız, onları devenin
gölgesine salınız..

Devenin gölgesi, tam çocuklarınıza-göre..

(Kaynana zırlıtısı... Siyah kurdele, değirmi çevrilir)

Biz ikimiz

Herkesten daha açakgözüz

Çünkü durmadan

Çatır çatur

Sakır şukur

Yıviş yıviş

Geviş geviş

Çatlata patlata

Deve gölgesi

Sakızı

Çiyniyoruz.

Her sakız çiyneyen çocuğa

Bir araba

... sopa.

(Kaynana zırlıtısı... Siyah kurdele değirmi çevrilir)

Şimdi devenin gölgesinin kuyruğunun altında hediyeler var.

Çocuklar, devenin kuyruğunu kaldırın armağanlarınızı alın.

Susadıkça, deve gölgesi..

Her mevsim için için için..

YEĞ OĞLAN - (Terinmeye başlar) Ben de isterim.. Ben de isterim..

SATICI - (Kurnaz) Ama oğlum bu öcü..

YE OĞLAN - Olsun.. İsterim..

SALIN KADIN - Oğlum... Deve gölgesi yenir, içilir, çiğnenir mi hiç ?

YE OĞLAN - İsterim.. Ondan isterim.. Bundan isterim.. Şundan isterim..

SATICI - Oğlum, devenin gölgesinde oynanır mı hiç..

YE OĞLAN - (Ciyak ciyak bağırır)

İsterim de, isterim,.. İsterim de isterim...

(Yargıç yaklaşır)

YARGIÇ - Ne istiyor bu çocuk..

SATICI - (Ürkek) Şey istiyor..

YARGIÇ - Yine mi sen be adam.. ?

SATICI - (Karısının arkasına saklanır) Hayır. Bu kez karım..

YE OĞLAN - Amca.. babam annem, bana şey almıyorlar.. Vermiyorlar..

YARGIÇ - Niçin vermiyorsunuz bu çocuğun istediğini. ?

SATICI - Sayın yargıcım...

YARGIÇ - Ciyak ciyak bağırıyor, Yedi Köyü ayağa kaldırılıyorsunuz.. ?

(Yargıç gider bozulan deveyi yapar bir yandan Devenin hörgücünü
kürsü olarak kullanır.. Tokmak sanıp kaynana zarıltısını
sallar..)

DEVE - Karıştırdınız sayın yargıcım.. Tokmak heybenin öbür gözünde..

YARGIÇ - (Tokmağı vurur)

DEVE - Tak tak da tak tak.. tak tak da tak tak..
G e r e ğ i y a p ı l a c a k ..

YARGIÇ - Ne istiyorsa verin bu çocuğa..

SALIN KADIN - Şey.. Devenin gölgesini istiyor..

YARGIÇ - Verin.

SALIN KADIN - Olur mu ama sayın yargıcım..

YARGIÇ - Niçin olmasın..? Verin..

SALIN KADIN - (Kara çapıtı arkasına saklayarak) Verirsek yiyecek.

YARGIÇ - Neyi ?

SALIN KADIN - Devenin gölgesini..

YARGIÇ - Olsun.. Verin, yesin..

SALIN KADIN - (Ağlamaklı) Nasıl yediririm biricik yavruma,
pis kara çapıtı.
Karşınızdaki bir anadır, ana ...

YARGIÇ - Az önce o pis çapıtı göklere çıkarıyordunuz ama..
sonra, yalnız senmişin bu yedi köyün içinde, ana olan ?
Yedi köyün yedincisinden işitiliyordu sesiniz.
Yesinler içsinler diye yavrular,
allandıra ballandıra özendiriyor imrendiriyordunuz..
Şimdi öz yavrun isteyince mi taşıtı sütün, tuttu ana yüreğin?
Yazık değil mi Yedi Köyün yavrularına.

SALIN KADIN - Sayın yargıcım.
Başımıza bu illeti, kocam olacak adam doladı.

YARGIÇ - Sen de onunla birlik oldun. Katıldın yaptıklarına.

DEVE - Tak tak da tak tak .. tak tak da tak tak..

Yedi Köyün Yargıca yargıya varacak.

YARGIÇ - Hayır..

Burda bulunan çocuklar verecekler bu konuda da yarışayı...

Çocuklar,

Bu kara paçavrayı,

Çocuk mu yesin ?

Annesi mi ?

Babası mı ?

Çocuk yesin, diyenler el kaldırsın..

(Çabucak sayar)

Annesi yesin diyenler:

Sayar

Babası yesin, diyenler:

(Satıcıya Döner)

Çocukların saygıdeğer yarışısına boyun eğeceksin.

Bu paçavrayı afiyetle yiyeceksin.

SATICI - Nasıl yerim ben bunu ?

YARGIÇ - Nasıl mı ?

TUM OYUNCULAR-(Çalgı eşliğinde)

Hapır hupur

Şapır şupur

Çatır çutur

Sakır şukur

Yıviş yıviş

Geviş geviş

Yalaya Yuşa

Çatlata patlata

Haydi el çırpa çırpa...

(Şarkı çocuklarla birlikte yinelenir. Bu sırada satıcı paçavrayı yemiş, karnı davul gibi şişmiştir. Çocuklara)

SATICI - A-a-a-a-a-a!.. Oldu mu Yaa ?

Gülersiniz değil mi durumuma

Ama, yedi köyün yargıcı az daha gecikseydi,

sizler bile imrenecektiniz deve gölgesine.

Hani söz aramızda..

Bazı bazı özendiğiniz, imrendiğiniz,

isterim de isterim, diye tutturduğunuz şeyler gibi.

(Satıcı geğire geğire uzaklaşır.. Geğirmeleri müziklidir)

TÜM OYUNCULAR- Önce

Seçmeyi öğrenmeliyiz

İyi şeylere özenmeyi.

Yeksa

Alkar pullar,

Yaladır yuttururlar

Her şeyi

SATICININ AMELİYAT OLMASI: HEKİM OYUNU

OYUNCULAR-SAYA TÜRKÜSÜNÜ SÖYLEYEREK HEKİM OYUNUNA HAZIRLANIRLAR

TÜM OYUNCULAR- Saya saya sayadan

Bal damlıyor kayadan

Yedi köyü doluştık

Bu oyunu çıkarttık

SATICI - Hey sayacı, Sayacı..

Nerde bizim helvacı.

SAYA BAŞI - Helva pişmedi daha.

Tatmak istiyorsan

(Tahta bir kepçeyle vurur)

Aha ! Aha ...

Deve, hızla oyun alanında dönmeye başlar.. Devenin boynunda "Can kurtaran" yazılı bir tabela vardır.. iri bir çingirak çabuk çabuk çalar.. Devenin ^{sirtına} satıcı yatmıştır. Satıcının karnı iyice şişmiştir. Oyuncular, Hekim ve ebe önlükleri giymişlerdir. Deveyi alanın ortasına çökertirler. Satıcı ameliyat masasında gibidir. Ameliyat için gerekli aksesuarlar devenin heybesinden alınacaktır. Hekim ellerine bir çift yün çorap geçirir.. Ebe, hekime iri bir testere uzatır. Satıcı testereyi görünce doğrulmak ister, ebe kafasına iri bir tokmakla vurur. Satıcı bayılır, tekrar ayılır doğrulur. Hekim ayağından çıkardığı iri bir postalı ya da çarığı satıcının burnuna tutar. Satıcı bayılır. Hekim satıcının nabzına bakar. Çalgıcılardan biri davula nazım ritminde vurur.. Hekim şaşırır.. Sesin nereden geldiğini çıkaramaz. Sonra, gider, davulcuya çıkarır. Burda, çalgılarla hekim arasında doğaçlama ikili bir oyun sürdürülür. Örneğin hekim iri bir huni ile hastanın göğsünü dinlerken ebuadan çatlak sesler çıkar.. Hekim testere ile satıcının karnını kesmeye başlar. Çalgılar ve oyuncular testere sesini yansılırlar. Hekim, elini satıcının karnına sokar. Söke söke satıcının yüreğini çıkarır. Bu küçük bir yağ küpüdür. Hekim yağdan bir parmak tadar. Tüm oyuncular birer parmak sıradan tadarlar. Satıcının yüreğinin yağ başladığını yansılırlar. Hekim, satıcının karaciğerini çıkarır. Bu koyu renk bir kirlenmiş yastıktır. Ardından daha koyu renk bir yastık çıkarır. Bu dalaktır. Satıcının tüm iç organları kalın bir deve organına bağlanmıştır. Urganı çektikçe

Böbrekler vb.leri gelir.. Urgan kıvrım kıvrım çektikçe uzar. Hekim , Urganı çekmede zorlandıkça, tüm oyuncular denizden arıp çekme oyununa bağlarlar.Oyuncunun biri boşalan urganı gemi halatı gibi koluna sarar.. Tüm oyuncular heyamolaya başlarlar..

Saya saya sayadan

Kan damlıyor yaradan

Urgan yastık dememiş

Yutmuş durmuş bu adam.

Urganın sonunda bohça gibi bir mide gelir.Bohçayı açarlar içinden devenin gölgesi çıkar.. Ebe büyük bir çuvaldızla ip getirir. Bu sırada oyunculardan biri süpürgeyle dalağın tozunu olur..Satıcı yattığı yerden gıdıklanır.. Hekimle ebe Satıcının niçin güldüğünü anlamazlar.Dalağı süpürenle hekim arasında bir oyun başlar. Hekim. Satıcıyı yatırmak için iri bir satırı vurmak ister ? satıcı kalkar satır devenin hörgücünden geçer. Deve ikiye bölünür.. Satıcı iç organlarını toplar kaçar.. Devenin başı ayrı.. Sağrı ayrı müziğin ritmine göre ölmeye başlar.. Başla sağrı ayrı müziğin ritmine göre ölmeye başlar.. Başla sağrı birbirlerinden uzak düşerler. Oyuncuların yardımıyla devenin başı sağrısı bir araya getirilir. Şarkı söyleyerek dikilir. Deve dirilir.. Satıcı gene görünür. Ebe elindeki narkoz tokmağını satıcıya vuracakken yanlışlıkla hekime vurur. Hekim bayılır.Hekimi postal koklatıp ayıltırlar, deveye bindirip, götürürler.. Çoban kaval çalarak girer . Bağdaş kurar oturur.. Satıcı soluk soluğa girer.

SATICIININ YEDI KÖYÜ YÜNSÜZ BIRAKMASI

- SATICI - Hey, Çobanoğlu, çobanoğlu !.
- ÇOBAN - Ne var satıcı dayı ? Ne oldu ?
Sürüye kurt mu girdi yoksa ?
- SATICI - Daha da kötüsü..
- ÇOBAN - (Kurt kovalarcasına) Hani nerede ? Kaçını paraladı,
kaçını yalayıp, yuttu..
- SATICI - Aklını başına devşir Çobanoğlu.. Eğer eline ayağına tez davranmazsan, bütün sürü çıkacak elinden.
- ÇOBAN - Niye ki ?
- SATICI - Az önce haber geldi, Yedi Köyün yedincisinden, Koyunlara
bir illet bulaşmış.
- ÇOBAN - Aman, nasıl bir illetmiş bu..
- SATICI - Koyunların yünleri, göz açıp kapayıncaya dökülüyormuş.
- ÇOBAN - Hepten mi..
- SATICI - Hepten.. Çascavlak kalıyorlarmış.
- ÇOBAN - Pekiyi, bu illetin adı ne olaki ?
- SATICI - Keltoş illeti..
- ÇOBAN - Keltoş mu ?
- SATICI - Keltoş ya .. Keloğlanı bilirsin.. Sürü sürü koyun, birden
keloğlanın başı gibi çısqııldak kalıyormuş. Burma boynuzlu
koçlar, kınalı kuzular, anaç koyunlar..
- ÇOBAN - Vay başıma gelenler.. Netmeli ki Satıcı Dayı.. ?
- SATICI - Keltoş hastalığı Yedi Köyü geçip buraya ulaşmadan, bütün
koyunlarını kırk, yünlerini de bana sat..
- ÇOBAN - Kaçtan alırsın ?
- SATICI - Sorduğu soruya bak.. Yangın bacayı sarmış, sen bitli yorgan
derdindesin.
- ÇOBAN - De hele kaçtan alırsın ?
- SATICI - Tümüne bin vırtırt veririm.

- ÇOBAN - Benim aklım vırtzırtta ermez. Kaç altın verirsin..
- SATICI - Yahu vırtzırt parasının yanında, altının gümüşün sözü mü olur.. ?
- ÇOBAN - Altın hesabı konuşalım..
- SATICI - Pekiyi öyleyse on altın vereyimi.
- ÇOBAN - Peşin isterim.
- SATICI - Çobanoğlu, sen dağda daшта dura dura, tümnden aklıdan yaya kalmışsın. Vırtzırt istersen hemen şimdi vereyim.. Ama altın istersen dağdan iner, bizim eve gelirsin evde öderim..
- ÇOBAN - On altı, öyle mi ?
- SATICI - Yünlerikırkar, benim ambara yığarsın, sonradan gelir benden altınlarını alırsın .. Yalnız benden başka, kimseye bir topak yün vermeyeceksin. Duyar öğrenirsem verdiğini.. Bir para ödemem. Söz mü..
- ÇOBAN - Söz.. Pekiyi bu pazarlığımızla kim tanık olacak ?
- SATICI - Şu dağlardan şu taşlardan iyi tanık mı olur ?
- ÇOBAN - Pekii.. On altın..
- SATICI - On altın dedik.. Elini çabuk tut.. Keltöş hastalığı yedi Köyü geçmeden işini bitir. Koyunları saydım. Yünü eksiksiz isterim..
- ÇOBAN - Koyunları saydın mı ?
- SATICI - Saydım ya..
- ÇOBAN - Hem de, bir solukda öyle mi ?
- SATICI - Ne var bunda şaşacak..
- ÇOBAN - Ben bir günde zor sayıyorum. Böyle bir çarpıda saymanın gizli ne olmalıki ?
- SATICI - Bir altın ver söyleyim ..
- ÇOBAN - Bir altın borcum olsun. Sen söyle yeterki ?

- SATICI - On altından keserim, haberin olsun.. Önce koyunların bacaklarını sayarsın.. Saydın mı ?
- ÇOBAN - Diyelim ki saydım ?
- SATICI - Sonra dörde bölersin, Böldün mü ?
- ÇOBAN - Diyelim ki, böldüm..
- SATICI - Koyunların kaç tane olduğu çıkar ortaya .. Gördün mü ne kadar kolay..
- ÇOBAN - He ya.. Çok kolay.. Pekiyi sen bu kolay saymayı kimden öğrendin. ?
- SATICI - Bu, benim buluşum.
- ÇOBAN - Gayette büyük bir buluş.. Nerden, nasıl buldun ?
- SATICI - Bizim kümesteki tavukları ben böyle mayarım.. Önce bacaklarını sayarım.. Sonra ikiye bölerim. Kaç tavuğum olduğu çıkar..
- ÇOBAN - Sen tavukların hesabını bilmiyorsun öyleyse..
- SATICI - Neden ?
- ÇOBAN - Senin bu hesabın yanlış..
- SATICI - Nasıl yanlış.
- ÇOBAN - Bir altın ver söyleyim.
- SATICI - Bir altın borcum olsun.
- ÇOBAN - Sen tavukların bacaklarını sayarken. Tavuklardan biri bacağına karnına çekmiş düşünüyorsa, eksik çıkar senin hesabın.
- SATICI - Anlamadım nasıl.
- ÇOBAN - (Tek bacağına karnına çeker) İşte böyle.. Ödeştik değil mi ?
- SATICI - Ödeştik ödeştik..

(Saticı öfkeli uzaklaşır..

Çoban kaval çala çala çıkar)

SATICI NIN : DIKER USTAYA OYUN OYNAMASI

- DIKER USTA - (Devenin üzerine binmiş.. Bir yandan türkü söyler, biryandan dikiş diker)

Allı morlu biçerim

İnci gibi dikerim

Çuha kumaş üstüne

Göz nurumu dökerim

- TÜM OYUNCULAR - Güzel giyer estirir
Çirkin giyer küstürür
- DIKER USTA - İğne iplik yerim dar
Şurda bir top şalım var
Güzel beden bulursam
Benim olur dünyalar
- TÜM OYUNCULAR - Güzel giyer estirir
Çirkin giyer küstürür.
(Satıcı girer..İyice şişmiş, giysileri çekmiştir..
Pantolonu dizlerinde yenleri dirseklerindedir..)
- SATICI - Diker Usta...Diker Usta..
- DIKER USTA - Güzel giyer estirir..
Çirkin giyer küstürür.
- SATICI - Hay ustalığın batsın emi...
- DIKER USTA - Ne bağıırıyorsun?
Az kaldı iğneyi elime batırıyordum.
- SATICI - Beni böyle tepeden tırnağa
batırdıktan sonra,
çuvaldız batsa, az sana.
- DIKER USTA - Aaaaa.. Sana ne olmuş böyle..
Yanlışlıkla oğlunun giysilerini giymişsin.
- SATICI - Bu giysiler benim..
- DIKER USTA - Öyleyse şişmanlamış, şişmişsin..
Pufböreği desem, değil....Tamam buldum.
Suda şişmiş kütüğe dönmüştün.
- SATICI - Bakıyorum, kendi kusurunu bana yüklemekte pek
ustasın.

Iyi bak, bana iyi..

Gözlerin iyi seçiyor her şeyi.

Ben mi şiştim, yoksa Benin diktiğin giysiler mi çekti.

DIKER USTA - Hiç güleceğim yoktu hani.

Sana bu giysileri dikeli yıllar oldu..

Sen şişmişsin Satıcı Dayı şişmişsin..

İnsan bir oturuşta, bir deve yese senin kadar şişmez.

SATICI - Sen bunadın mı Diker Usta?

Bu giysileri dikip bana vereli

Daha, dün bir, bu gün iki..

DIKER USTA - Yapma, Satıcı Dayı..

Seni görmeyeli aylar oldu.

ALICI - Kusur bende.. Senin ustalığına inandım.

Dün diktiğin giysileri akşam karanlığında sinamadan
aldım.

Kör karanlıkta döndüm eve.

Sabah gözüyle giyerim,

Çarşı pazar içinde, şöyle bir gezerim
dedim.

Gel gör ki, hevesim kursağımda kaldı..

Bütün çarşı beni alaya aldı.

Yaktın beni Diker Usta, çıra gibi yaktın.

Koca bir top kumaştan, kestini biçtin, bunu mu diktin..

DIKER USTA - Vah vah Satıcı Dayı.. Sen adam akıllı üşütmüşsün...

SATICI - Yoo... Turp gibiyim..

DIKER USTA - Turp gibi ne demek.. Şalgam gibisin..

Ama, sen gerçekten üşütmüşsün..

SATICI - Evet bu el kadar giysilerin içinde üşütür insan elbet.

(Öksürür.)

DIKER USTA - Aman, dostlar başından ırak..

SATICI - Bana bak.

Sen bunadınsa, zararını ben çekemem..

Koca bir top kumaşımı kes biç..

Geride kalan bir hiç..

Bu senin yaptığına,

Adıyla sanyla, sahtecilik denir..

DIKER USTA - Hey, senin ağzından çıkan kulakların duyuyor mu?

SATICI - Duyuyor.. Başkaları duysun daş senin ne mal olduğunu
anlasınlar istiyorum..

DIKER USTA - Ben, bu çarşının doğruluk simgesiyim.

Yıllar öncesi bir kusur ettim,

Sana bir kat giysi diktim.

Onun parasını da ne sen ödedin,

Ne ben ödettim..

SATICI - Dün diktin, bu giysileri dün.

Koca bir top kumaşımı,

Çaldın çırptın, kestini biçtin,

Başkalarına giysi ettin..

DIKER USTA - Nedir bu başıma gelen.

SATICI - Onu bunu anlamam.

Ya, bana yeni bir kumaştan,

Kumaşı yün şaldan

Bir kat giysi dikersen,

Ya da Yedi Köy içinde

dile düşersen.

- DIKER USTA - Nerde görülmüş bu bolluk..
- SATICI - (Giysilerini gösterir.) Nerde görülmüş bu darlık.
- DIKER USTA - Sahtecilik derler senin bu yaptığına..
- SATICI - Asıl sahtecilik derler senin bu diktiğine.
- DIKER USTA - Ben sana giysi miysi dikmiş değilim..
- SATICI - Yedi Köyün içinde tek dikici ustasıydın sen.
Bu giysiyi, sen dikmediysen kim dikti?
Sen diktiysen, bu giysi niye çekti..
Aklını başına devşir, iyi düşün..
Yedi Köy içinde adın çıkarsa, bitiktir işin..
- DIKER USTA - (Bocalar) Sabah sabah bu uğursuza nerden çattım.
Adım çıkacağına, canım çıksın..
- SATICI - Hah söyle, yola gel..
Şimdi al bakayım dosdoğru ölçümü..
(Diker Usta deveden iner.. Elinde uzun bir mezura ölçü alır.. Ölçü alma ile ilişkin doğaçlama güldürürler.. Bir ara, Diker Usta sinirinden mezurayla Satıcıyı boğmak ister.)
- Elini çabuk tut..
- DIKER USTA - Elini çabuk tutsam, çabucak kurtulurum senden.
Ama, gelmez elimden..
- SATICI - Zamandan kazan, Diker Usta zamandan..
Sana, bu gün batana dek süre tanıyorum.
Geldiğimde biçilmiş dikilmiş bulmalıyım giysimi.
- DIKER USTA - Ama...
- SATICI - Artık söz istemem..

DİKER USTA - Senin bu koca gövdene yetecek kumaşı,
Ben nereden bulurum şimdi.
Hangi parayla alırım..

SATICI - Orasına karışmam.
Ya, giysimi dikersin,
Ya, Yedi Köyden gidersin..
(Çalımla çıkar..Diker Usta arkasından bakakalır.)

DİKER USTA - Ne yapmalı ne etmeli.
Bir top yün şal kumaşı nerden bulmalı..
Bu adamın diline düştümmü hallerim yaman.
Yedi Köy içinde bir gün duramam..
Hah..En iyisi Kirman Bacıya gitmeli.
İyi yürekli Kirman Bacı,
Derdime derman olur belki..

KIRMAN BACININ YÜNSÜZ, ELİNİN BOĞRÜNDE KALISI

(Kirman Bacı, elinde kirman, yün egire egire girer.)

KIRMAN BACI - Kirmanımı ele aldım.
Yün tükendi kala kaldım.
Dal bedenim yele saldım.

TÜM OYUNCULAR - Gelin teli ipliğim oy
Ömür seli ipliğim oy
Kirman kirman büktüğüm oy

KIRMAN BACI - Çatki, tezgah küskün kaldı
Gelin kızlar suskun kaldı
Biz dokuduk eller aldı

TÜM OYUNCULAR - Gelin teli ipliğim oy
Ömür seli ipliğim oy
Kirman kirman büktüğüm oy

(Bu türkü söylenirken..Tezgahda kumaş dokuyanları yansılayan danslar yapılır. Diker Usta girer.)

DIKER USTA - Kirman Bacı..Kirman Bacı...

KIRMAN BACI - Buyur Diker Usta..

DIKER USTA - Ocağına düştüm, Kirman Bacı. Bana tez elden bir top kumaş ver.

Akşama dek, kesip biçmem,

Dikip yetiştirmem gerek.

KIRMAN BACI - Ah ah.. Diker Usta.

Sormazsın hiç hallerimiz nice?

Yünsüz, tiftiksiz, kirman elde kalakaldık.

Yel eğirir, hava dokuruz.

DIKER USTA - Vah vah.. Kirman Bacı.

Sürü sürü ak koyunun,

Dere tepe mor koyunun kırkım zamanında

Bu çaresizlik, niye ki?

KIRMAN BACI - Sorma, Diker Usta. Bir bilinmez el,
elimizi kolumuzu bağladı..

Yedi Köyün, tüm kuzunun, koyunun yünü

toplayıp, bir ambara kapatıyor..

Bir topak yün bulamaz olduk..

DIKER USTA - Neden böyle yapar ki..

KIRMAN BACI - Dokuma tezgahlarımızı battal etmek için zabir..

DIKER USTA - Pekiyi ne yapıyor, onca yünü..

KIRMAN BACI - Bekletiyor olmalı..

Tezgahlar iplik ister, kirmanlar yün..

Bir gün dayanamayıp, yenik düşeceğiz bütün bütün..

DIKER USTA - Anladım. Yünü bekletip, arttıracak fiyatını..

KIRMAN BACI - De hele Diker Usta.. Yün, yapığı, yıkanıp yunulmadıkça,
İlk yaz güneşinde ısım ısım kurumadıkça,
Tırmık tırmık taraklardan, köpük köpük geçmedikçe,
Kirmanlarda döne döne bükülüp, su gibi akmadıkça,
Çatkiya tezgaha çekilmedikçe,
gelinlik kızların ak zambak ellerinde,
tiril tiril dokunmadıkça..
Yün, yapığı neye yarar kara ambarlarda?..

TÜM OYUNCULAR- Gelin teli ipliğim oy
Ömür seli ipliğim oy
Kirman kirman büktüğüm oy..

DIKER USTA - Anlaşılan,

sizin derdiniz, benim derdimden yüce.
Bana gitmek düşer..

KIRMAN BACI - Diker Usta kusura kalma. Derdini demeden bin dert ile
çıktık karşına. Derdin nedir de hele:

DIKER USTA.. - Bir düzenciye kaptırdım yakamı ki, sormayın hiç..

Bugün, gün batana dek, bir top yün kumaştan,

bir kat giysi dikip, yetiştiremezsem eğer,

Yedi Köyün içinde düzenciye çıkacak adım..

Bundan böyle de buralarda duramam..

İğnemi ipliğimi topladığım gibi, alır başımı giderim.

KIRMAN BACI - Vah vah.. Diker Usta.

Sen gidersen, bu Yedi Köyün biçisini kim biçer,

bayramlıklarını kim diker..

(Kirman Bacı ilenir...)

Ey bizi, böyle eli böğründe bırakan,

dilerim, Yedi Köy içinde barınamaz olasın.

TÜM OYUNCULAR - Barınamaz olasin..

KIRMAN BACI - Kırk hamamda, kırkkanıp kirinden pasından arınamaz
olasın.

TÜM OYUNCULAR- Arınamaz olasin..

KIRMAN BACI - Hele seni yün bezirgani seni..

O yünlerin hayrını görme emi..

O yünlere batıp çıkamaz olasin..

İnsan yüzüne, insan olarak bakamaz olasin..

TÜM OYUNCULAR- İnsan yüzüne, insan olarak bakamaz olasin.

(Kirman eğire eğire çıkarlar.)

SATICININ ÇOBANI ALDATMASI :

(Deve ortada durur. Devenin bir yanı Satıcının evi, öbür yanı sokaktır. Satıcı bir çuval dolusu yünün üzerine yatmış, horul horul uyur. Salın Kadın büyük bir pekmez kúpüne pekmez doldurur.)

SALIN KADIN - Hey yarenler..Bu nasıl iştir..

Mor salkımlı bağların al üzümünü,

Kehribar, asmaların bal üzümünü,

kaynatırım kaynatırım, pekmezim tatlanmaz.

Evimizde ağız tadı diye bir şey kalmadı.

ÇOBAN - (Dışardan seslenir.) Satıcı Dayı!.. Satıcı Dayı! ...

SALIN KADIN - Ağızımızın tadının kaçmasında bir iş olmalı..

ÇOBAN - Satıcı Dayı..

SATICI - (Uyanıp) Hanım..çoban, yün paralarını almaya geldi..

Ben şu yünlerin içine saklanıyorum.

Beni sorarsa; dağa gitti, dağda yitti dersin.

SALIN KADIN - İşin gücün yalan dolan..

SATICI - Unutma, ağıt yak, ardım sıra ağla, döğün..

SALIN KADIN - Evimizde ne tad kaldı, ne dirlik..
Hep senin bu sahteciliğin yüzünden..

SATICI - Fazla konuşma.. Dediğimi yap..
(Saticı yün çuvalının içine girer.)

ÇOBAN - (Dışardan seslenir. Devenin çanını zil gibi çalar..)
Saticı Dayı.. Ben geldim ben, Çobanoğlu..

SALIN KADIN - Buyur Çobanoğlu.. Ne istersin..?

ÇOBAN - Saticı Dayının bana on altın borcu vardı..
Onu istemeye geldim..

SALIN KADIN - (Diz üstü gelir dövünmeye başlar.)
Çobanoğlu gelmiş borcunu ister
Saticı Dayı dağda yarasın gizler
Yavrusu yuvada yolların gözler
Gitti de Saticı dönmeyi verdi
Keşke gidip de dönmese..
Gözyaşım aktı da dinmeyi verdi.

ÇOBAN - Ne oldu Salın Kadın?
Böyle salya sümük kime ağıt yakarsın.

SALIN KADIN - Saticı Dayına ey oğul, Saticı Dayına..

ÇOBAN - Saticı Dayıya ne oldu ki..?

SALIN KADIN - Bir de sorarsın.. Neler olmadı ki..
Dağa gittiydi, bir hafta önce, yün ısmarlamaya.
O gün bu gündür yok ortalıklarda.

ÇOBAN - Nasıl olur Salın Kadın?
Daha bu gün, Diker Ustaya giysi ısmarlamış.

- SALIN KADIN - (Dövünmesini sürdürür..)
Çuha giysi giydi de dar demedi
Doya doya fındık fıstık yemedi
Tatlı canın değerini bilmedi
- ÇOBAN - Diker Usta'ya bugün giysi ısmarlamış..
Boş yere üzülme Salın Kadın.
- SALIN KADIN - Gitti de Satıcı dönmeyiverdi
Keşki gitse de dönmese
Gözyaşım aktı da dinmeyiverdi..
- ÇOBAN - (Şaşkın) Diker Usta yanılmış olacak..
- SALIN KADIN - (Birden ağlamasını keser.)
Diker Usta, iğne deliğinden Hindistan'ı seyreder,
önündeki bostanı görmez..
Uğursuzun birini Satıcı Dayı'ya benzetmiş olacak..
- ÇOBAN - Uğursuz birini gördüyse doğrudur..
Neyse; üzülme Salın Kadın.
Dağ dağa kavuşmaz, ama insan insana kavuşur.
Birgün bakarsın çıka gelmiş..
- SALIN KADIN - Var yoluna git Çobanoğlu, beni boş ümutlara salma..
- ÇOBAN - Gideceğim.. Yalnız, gelmişken su benim yünleri de
götürsem.. Kirman Kadın "yün yün" diye inliyor.. Götürüp
sevindirsem..
- SALIN KADIN - Ne yünü..
- ÇOBAN - Dağdaki koyunlarımın yünü.
- SALIN KADIN - Senin dağdaki koyunların yününden bana ne?
(Satıcı, çuvaldan başını çıkarır.. Salın Kadın'a
"Görmedim de" gibilerinden işaret eder.
- ÇOBAN - Parasını ödemedikten sonra, elbette sana ne?
Ama, yünler bu evde..
- SALIN KADIN - Ben yün mün görmedim.
- ÇOBAN - Bir hafta boyu taşıdım. Nasıl görmezsin tepe gibi yünü?
Ben bir yol ambara bakayım..
- SALIN KADIN - (Edepâizleşir.)
Benim acımı paylaşacağına,
beni çiğneyip evime giriyorsun ha..
Yalnız bir kadına yapılır mı bu..

ÇOBAN - (Boyun büker) Doğru.. Gideyim ben. Acın dindiği zaman uğrarım.

(Satıcı çuvaldan çıkar.)

SATICI - Gidişin olsun da, dönüşün olmasın.

ÇOBAN - (Öne gelir, Çocuklara)

Gördünüz mü yaptığımı..

Acılı kadını zora koştum..

"Kasap mal derdinde, koyun can derdinde" derler hani,

Benimki de o hesap işte..

Gidip hiç olmazsa Salın Kadının gönlünü alayım,

bir gereksinmesi varsa, bulup buluşturayım..

(Gerisin geri döner. Devenin çanını çalar..)

Salın Kadın, Salın Kadın..

(Satıcı Çobanoğlunun sesini duyunca, can havliyle pekmez kupünün içine saklanır.)

SALIN KADIN - Hey, gözün çıksın adam gibi senin..

Pekmez kupünde işin ne..

Ben tatlandırmak için uğraşıyorum,

sen tüm tatsızlığınla büsbütün,

pekmezi zehir ettin..

ÇOBAN - Salın Kadın.. Salın Bacı..

SALIN KADIN - (Satıcıyı, pekmez kupünden çıkarır.)

Çabuk başka bir yere saklan..

(Satıcı yün çuvalının içine girer. Salın kadın dışarı çıkar.)

Gene ne istersin Çobanoğlu?

ÇOBAN - Sana yardıma geldim Salın Kadın.

Bağışla beni.. az önce gönlünü kırdım..

- Bir gereksinmen varsa, gidip alayım..
- SALIN KADIN - Şey.. Bana bir vırtzartlık tuz al da gel..
- ÇOBAN - Tüm isteğin bu kadarlık mı?
- SALIN KADIN - Bir koşu gidersen, başka bir şey istemem..
(Çoban çabucak çıkarken, Satıcı yün çuvalının içinden çıkar. Tüm bedenine yünler yapışmıştır.. Ayı gibi olmuştur.. Salın Kadın birden arkasını dönünce..)
- Ayyyy!.. Yetişin... Ayı girmiş evime.. Ayı var.. Ayı..
- ÇOBAN - (Sesle birlikte döner) Hani nerede?..
- SALIN KADIN - İçerde.. Çobanoğlu sen alışkinsindir ayıya..
(Çoban içeri girer. Satıcıyı yünler içinde görür..)
- ÇOBAN - Vay canına, bu silme ayı be..
Bunca yıldır çobanım,
böyle ayı görmedim..
(Satıcı türlü garip hareketler yaparak Çobanın üzerine yürür.. Evin içinde dört dönerler.. Devenin çevresinde turalarlar.. Salın Kadın Çobanı kendine siper yapar.. Devenin ev tarafındaki heybesinden aldığı bir kese altını çobana uzatır.
- SALIN KADIN - Al şu kese altını.. Ayının elinden kurtar..
(Çılgıklar atarak çıkar.)
Yetişin ayı var, ayı var!...
- SATICI - (Çobana) Ver o bir kese altını.
- ÇOBAN - Aaaa.. Bu konuşan Ayı.
Hem de para düşkünü..
(Çoban kaçar.. Satıcı kovalar.)

SATICI - Paralarım.. Paralarım..

ÇOBAN - Paralayacak beni...

SATICI - Altınlarım..Altınlarım....

(Saticının Ayı dansı. Tüm oyuncular Saticiya tempo tutarlar..)

AYILAŞAN SATICININ DÜRÜŞMASI:

(Yargaç, deveyi mahkeme kürsüsü olarak kullanır, Saticı koşarak girer..Üzerindeki yünler dökülmüştür.)

SATICI - Sayın Yargıcım, sayın Yargıcım..

YARGIÇ - Ne var ne istiyorsun.

SATICI - Davacıyım..Davam var bakılacak..
Bir kese altınımı aldı. Beni soydu..

YARGIÇ - Kim?

SATICI - Çobanoğlu..

YARGIÇ - Nasıl oldu..?

SATICI - Az önce ben ayılaştım.

YARGIÇ - Anlamadım..

SATICI - Ayı oldum..

YARGIÇ - Nasıl, anlamadım. Ne biçim ayı?

SATICI - Eli yüzü düzgün bir ayı..

YARGIÇ - Ben sende öteden beri bir şeyler seziyordum..
Eee sonra?

SATICI - Paramı çaldılar..Altınlarımı..

YARGIÇ - Ayının parası olur mu?

SATICI - Ben paralı ayıldandım..

YARGIÇ - Ayılar için orman yasası geçerlidir. Bu davaya ben bakamam..

(Yargıç çıkar..Saticı yalvararak Yargıçın arkasından koşturur.)

SALIN KADININ ÇOBANOĞLU İLE
PAZARLIĞA GİRİŞMESİ

SALIN KADIN - Paraları iyi sakladın mı?

ÇOBAN - Sen hiç kaygı çekme.. Paralar sağlam yerde..

SALIN KADIN - İyi ki, şu ayı eve girdi.
Bıkıştım Saticının cimrilikinden.

ÇOBANOĞLU - Saticı Dayı Yargıca çıkmış.
Parasının bulunmasını istiyormuş.

SALIN KADIN - Sen dediğim gibi yap..
Ayıyı görünce dilin tutuldu unutma..
Yargıç bir şey sorarsa:
Yalnızca " Ham-hum şaralop" de..
Oldu mu?

ÇOBAN - Oldu.

SALIN KADIN - Önce bir denemesini yapalım..
(Yargıç gibi sorar.)
Adın ne senin?

ÇOBAN - Ham-hum Şaralop!

SALIN KADIN - Baba adın?

ÇOBAN - Ham-hum Şaralop...

SALIN KADIN - Doğum yerin?

ÇOBAN - Ham-hum şaralop..

SALIN KADIN - Çok iyi..Sonra bana paraları getirirsin..
(Yargıç deve üstünde görünür.)

Hah, iste Yedi Köyün Yargıcı da geliyor..

(Yargıç deve sırtında girer..Deve çöker.Mahkeme

kürsüsü olur.Oyuncular saya gezme türküsünü söylemeye
toplaşırlar.

TÜM OYUNCULAR - Saya saya sayadan

Bal damlıyor kayadan

Yedi Köyü doluştık

Duruşmayı başlattık..

YARGIÇ - (Tokmağını vurur.)

DEVE - (Çalgı eşliğinde)

Tak tak da tak tak.. Tak tak da tak tak..

Yedi Köyün duruşması başlayacak..

YARGIÇ - Yedi Köyün burda bulunan çocukları adına

Duruşmayı başlatıyorum..

Yargıyı duruşmanın sonunda

burda bulunan çocuklar verecekler.

(Seslenir.)

Davacı!..

SATICI -Ben..

YARGIÇ - Davacıya soruldu.

Ne oldu?

SATICI - Paralarım çalındı..

YARGIÇ - Kim çaldı.

SATICI - Çobanoğlu..

YARGIÇ - Saniğa soruldu:
Ne oldu?

ÇOBAN - Ham-hum şaralop.

YARGIÇ - Ne diyorsun Çobanoğlu..?

ÇOBAN - Ham-hum şaralop..

YARGIÇ - İçinizde bu adamın dilinden anlayana var mı?

SALIN KADIN - Sayın Yargıcım. Çobanoğlu.. Bizim evde bir ayı gördü,
dili tutuldu.

SATICI - O ayı bendim ben..

YARGIÇ - Saniğa soruldu:
Bugün ayı gördün mü?

ÇOBAN - Ham-hum Şaralop..

YARGIÇ - Ayıyı görünce mi, dilin tutuldu?

ÇOBAN - Ham-hum Şaralop..

SATICI - Sayın Yargıcım beni gördü, beni..
Sonra da altınlarımı alıp tüydü..

YARGIÇ - Bugün sen ayı mıydın?

SATICI - Evet sayın Yargıcım.

YARGIÇ - Diker Ustayaya soruldu:
Bugün,, sana bir ayı
giysi ısmarladı mı?

DİKER USTA - Hayır.

YARGIÇ

- Davacıya soruldu:

Sen bu gün Diker Ustaya giysi ısmarladın mı?

Gün batana dek biçip dikmez yetiştirmezse,

Yedi Köyün içinde adını sahteciye çıkaracağını
söyledin mi?

SATICI

- (Kekeler) Şey hayır..

YARGIÇ

- Diker Usta.Satıcı kendi ağzıyla söyledi.Duydun.

Bundan böyle boş yere üzme kendini.

) DIKER USTA

- Sağolun sayın Yargıcım..

SATICI

- Yanıltıyorsunuz beni.. Diker Ustayla konuşurken
insandım.

YARGIÇ

- Sonra mı ayı oldun?

SATICI

- Evet..

YARGIÇ

- Diker Ustaya aylık yapınca mı...

SATICI

- Şey...

YARGIÇ

- Yedi Köyün yününe el koymuşsun.

Çobanoğluna on altın karşılığı,yün ısmarlamışsın.

Hiç ayı yün ısmarlar mı?

SATICI

- Hayır.

YARGIÇ

- Ama evindeki ambarda Çobanoğlunun yünleri yığılı.

O yünler ambara kendiliğinden mi doldu?.

SATICI

- Bütün işlerim tıklarındaydı..

Ne olduysa ben ayı olduktan sonra oldu..

YARGIÇ

- Hayır, sen bütün bu yaptığın kirli işlerden sonra,
ayı oldun..

- SATICI - Paralarım sayın Yargıcım. Altınlarım. On tane çil çil altın..
- YARGIÇ - Kirman Bacıya soruldu:
Saticının evindeki yünler kaç altın eder?
- KIRMAN BACI - En azından on altın..
- YARGIÇ - Davacıya soruldu: Kaç altının alındı.
- SATICI - Çil çil on altın..
- YARGIÇ - (Tokmağını vurur)...Gereği düşünüldü..
- DEVE - Tak tak da tak tak..tak tak da tak tak..
Duruşma uzadı..Çocukların sabrı taşacak..
- YARGIÇ - Duruşmaya ara verildi..
Yargıyı burda bulunan çocuklar verecek..

Ç O B A N I N S A L I N K A D I N A O Y U N O Y N A M A S I

- SALIN KADIN - Yaşa, Çobanoğlu. İyi kıvardın bu işi.
Şimdi ver bakalım on altını..
- ÇOBAN - Ham-hum şaralop..
- SALIN KADIN - Bırak şakayı Çobanoğlu..
Hadi çık altınları..
- ÇOBAN - Ham-hum şaralop..
- SALIN KADIN - Bana da mı hamhum şaralop.
- ÇOBAN - Ham-hum şaralop...
- SALIN KADIN - Bu senin yaptığına..
- ÇOBAN - Ham-hum şaralop..

SALIN KADIN - Bana da
Ham-hum şaralop ha..

ÇOBAN - Ham-hum şaralop...

S O N O Y U N :

SAYA BAŞI - Heyy... Yedi Köyün Yargıcı.
Ne oldu duruşmanın sonucu.

YARGIÇ - Yargıyı burda bulunan çocuklar çoktan verdiler..
(Çocuklara)

Verdiniz değil mi yargınızı..

İyileri, kötülerini, şaşkınları bilisizleri,
birbir değerlendirdiniz.

Açıklamaya var mı gerek?

Yargılarımızı kendimize saklayalım.

Kötülerini, sahtecileri, bilisizleri

Hep birlikte kınıyalım..

TÜM OYUNCULAR - (Çalgı eşliğinde)
A-a-a-a-a-a ! ... Bir daha olmasın ha..?
(Çocuklara yineletilir.)

SAYA BAŞI - Haydi hep birlikte söyleyelim saya türkümüzü.
Saya saya sayadan
Bal damlıyor kayadan
Yedi Köyü doluştık
Bu oyunu çıkarttık.

DEVE - Çocuklar beni unutmayın
Deveyi deveye çatın
Oyunlarınıza beni katın
Her mahallede bu oyunu oynatın